

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ

Ο ΒΕΛΑΣΚΟΥΕΘ

Ένας τρομερός ζωγράφος. Ο κακός μαθητής πού ζωγράφιζε στα βιβλία του. Άλλαγή σχολών. Ο Βελάσκουεθ άρχιπά την κέρη του διδασκάλου του. Τό πρώτο ταξίδι στη Μαδρίτη. Ζωγράφος τής βασιλικής οίκουγενείας. Δέξια, πλουτί, τίτσι. Δυό μεγάλοι άντρες συναντάνται: Ροθύμπεν και Βελάσκουεθ. Τό προσκύνημα τής Ιταλίας. Βασιλεύς και καλλιτέχνης. Τά περτρίταια τής Ίνφάντας Μαργαρίτας. Ο θάνατος τού Βελάσκουεθ, κλπ.

ΑΤΑ τόν 17ον αιώνα ζούσε στην Ίσπανία ένας όνομαστός ζωγράφος, ό Χερρέρα. Ο Χερρέρα αυτός ήταν τρομερός άνθρωπος: ήταν μιά δυνατή και άγρια ιδιοφυΐα στην τέχνη του και στό σπίτι του ένας άνυπόφορος τύραννος. Τέτοια ήταν ή συμπεριφορά του προς τήν οικογένειά του, ώστε είχε άναγκάσει τή γυναίκα του και τήν κόρη του νά φύγουν άπό τό σπίτι και νά κλειστούν σε μοναστήρι, τό δε γιού του νά εκπαυθώθι.

Ο φοβερός αυτός καλλιτέχνης, ό όποιος όταν τού έχοχταν ή εμπνευσις έκανε σάν μανιασμένος και ζωγράφιζε με δ,τι τού έπεφτε εκείνη ή στιγμή στά χέρια - με σκούπες, με σφυρηγία, με λαβές μαχαριών κ.τ.λ. - έλιδε μιά μέρα νά φθάνη στό άτέλει του, στη Σεβίλλη, ένας νέος μαθητής όνομαζόμενος Ροντριγκέζ ντέ Σιλβά Βελάσκουεθ. Ο νέος αυτός καθήγηση άπό εύγενή και πλουσία οίκουγενεία και οι γονείς του άπό μικρό τόν ελιαν περιβόλλει με κάθε φρονιδα. Στην άρχη ελιαν άναθεσε τή μόρφωση του σε πολυαριθμούς καθηγητάς τής φιλοσοφίας και τής λατινικής, μά ό νεαρός μαθητής τους άντί νά διαβάζη τά βιβλία του γέμιζε ζωγραφίες, τόσο πού οι καθηγηταί του, κουρασμένοι πειά νά τόν τιμωρούν, συμβόλευσαν τους γονείς του νά τόν άφήσουν ν' άκολουθήσει τήν άκατανίκητη κλίση του προς τή ζωγραφική.

Έτσι ό Χερρέρα είχε τή δόξα νά διευθύνη αυτός πρώτος - και μ' ένα τρόπο πολύ δυνατό - τις πρώτες καλλιτεχνικές σπουδές τού Βελάσκουεθ. Ωστόσο ό μαθητής του, παρ' όλη τήν έπομνή του και τήν καλή του διάθεση, δε μπόρεσε νά καθήσει πολύ μ' έναν τέτοιο διδάκαλο και τόν έχκατέλειψε, όπως έκαναν άλλωστε όλοι οι μαθηταί του, γιά νά πάη στη σχολή τού Πατέσκιο.

Η άλλαγή αυτή τών σχολών ήταν γιά τό Βελάσκουεθ σά νά πήγαινε άπό τήν κόλαση στόν παράδεισο. Ο Πατέσκιο, ό εδνοούμενος ζωγράφος τού δουκός τής Άλβης δεν είχε βέβαια τό δυνατό ταλέντο τού γέρο Χερρέρα, μά ήξερε πολύ καλά τήν τεχνική μεριά τής δουλειάς του, τήν όποία έχει άναπτύξει μάλιστα σ' ένα περίφημο "Έγχειρίδιο ζωγραφικής" πού έγραψε. "Έπι πλέον, είχε μιά μεγάλη βιβλιοθήκη, στην όποία συγκεντρώνόντουσαν κάθε μέρα οι φίλοι του. Στις συγκεντρώσεις αυτές πήγαιναν όλ' οι καλύτεροι ποιηταί και καλλιτέχναι τής Ίσπανίας και περνοισαν τίς ώρες τους συζητώντας γιά διάφορα φιλολογικά ζητήματα. Ο νεαρός Ροντριγκέζ παρακολούθουσε μ' εύχαρίστηρη έξαιρητική.

Μά σε λίγο και καιτό άλλο έκανε άκόμη πού εύχάριστο γιά τό Βελάσκουεθ τό σπίτι τού διδασκάλου του: έρωτεύθηκε με πάθος τήν κόρη του, τήν ώραία Χουάνα, τήν όποία και παντρεύθηκε στά 1621.

Ο Πατέσκιο υπήρξε γιά τό Βελάσκουεθ ό πού ιδεώδης πεθερός πού θά μπόρουσε νά άνευρεθώθι. Τού τά συγχωρούσε όλα. Κι' όταν άκόμα ό γαμπρός του έχκατέλειψε τή σχολή του γιά νά πάη στη σχολή τού όνομαστου ζωγράφου ντόν Λουίς ντέ Τριστάν, δεν εξέφρασε ουδέ τό παραμικρό παράπονο.

Σε τέσσερα - πέντε χρόνια μετά τό γάμο τους, ή ντόνα Χουάνα χάρισε στό Βελάσκουεθ τέσσερα ώραία παιδάκια, τά όποία βλέπει κανείς σήμερα ζωγραφισμένα άπ' αυτόν μαζί με τή μητέρα τους σ' έναν από τούς πού γνωστούς πίνακες του. Τήν έποχή εκείνη ό Βελάσκουεθ έπήγε στη Μαδρίτη γιά νά δή τις πινακοθήκες τού Πράντο και τού Έσκουριάλ. Ο πεθερός του τόν συνόδευσε στό ταξίδι του αυτό και τόν παρουσίασε σε διάφορες ύψηλές γνωριμιές του και σ' αυτόν άκόμη τό βασίλειά Φιλίππο 5ο.

Ο Φίλιππος, στόν όποιον άρσαν μερικά άπό τά προηγούμενα έργα τού Βελάσκουεθ, τού παράγγειλε νά τού κάνει και αυτό μιά εικόνα πού νά τόν παριστάνει έρμυτο.

Αυτό τό έργο έκανε τήν τύχη τού Βελάσκουεθ. Ο βασιλεύς, άμα τό είδε, έβλεπε τόσο εύχαριστημένος,

ώτε διάταξε νά τό εκθέσουν μπρός στην εκκλησία τού "Άγίου Φιλίππου, άπ' ότου ό λαός ένθουσιασμένος τό έπήγε με πομπή και τό ζαναπήγνε θριαμβευτικά στό παλάτι.

Από τή στιγμή εκείνη ό Βελάσκουεθ έγινε ό ζωγράφος τού βασιλεύς, ό όποιος ήταν τόσο ζηλότυπος γι' αυτόν, ώστε τού απαγόρευσε νά εργάζεται γιά άλλους. Τόν έχκατέστησε μαζί με όλη τήν οικογένεια στό παλάτι και τόν έγέμισε με χρήματα και τίτλους. Τόν όνόμασε μεταξύ τών άλλων και Ιπλότη τού Σαντιάγκο.

Ούλ' αυτά έλιαν προκαλείει φυσικά τή ζήλια πολλών ζωγράφων, μά οι πραγματικοί καλλιτέχνη ελιαν ένθουσιασθή τόσο με τήν τέχνη του Βελάσκουεθ, ώστε οι έπανιοι τούς έβουσαν κάθε ψίθυρο ζήλιας. Τόση ήταν ή δόξα τού νεαρού ζωγράφου, ό όποιος ήταν μόλις είκοσιτρίων χρόνων τότε, ώστε κι' αυτός ό λαμπρός Πατέσκιο, ό πεθερός του, συνέθετε, κατά τίς ώρες τής σχολής του, ένθουσιώδη τιμήματα γιά τό γαμπρό του.

Κατά τό 1628, έπήγε στη Μαδρίτη ένας έπιφανής ξένος, τόν όποιον ό Φίλιππος 4ος θέλησε νά δεχθώθι με κάθε μεγαλοπρέπεια: ήταν ό μέγας ζωγράφος Ροθύμπεν, ό όποιος έπήγαινε εκεί ώς προσεβστής τών Κάτω Χωρών. Ο βασιλεύς, μεταξύ τών άλλων, άνέθεσε στό Βελάσκουεθ νά τόν συνοδεύσει στό διάφορα παλάτια και μοναστήρια τής Ίσπανίας, όπου θά πήγαινε γιά νά δή τά διάφορα άριστουργήματα τής τέχνης. Φαντάζεται κανείς πόσο ώρατες θά ήσαν ή συζητήσεις τών δύο έξ' ίσου μεγαλοψών αυτών ζωγράφων κατά τή διάρακεια τής περιουδίας τους αυτής! Τό μόνο πού έβουσε σχετικώς εινε διι ό Ροθύμπεν έπεισε τό Βελάσκουεθ νά μη άναβάλη επί πλέον τό προσκύνημα τού στην Ίταλία, τό όποιο από καιρό είχε άποφασίσει και τό όποιο δεν έκανε έπειδή ό βασιλεύς δεν τόν άφηνε νά φύγη από κοντά του.

Τέλος έπήγε τή βασιλική άδεια κ' έβουγε γιά τήν Ίταλία. Έπήγε πρώτα στη Βενετία, όπου εθάμισε τ' άριστογγήματα τού Τιανπο και τού Τιντορέττο, τών όποιον και άνέγραψε εκεί αρκετά έργα.

Έπειτα έπήγε στη Ρώμη. Κατά τή διαμονή του εκεί έπέδωθε σε σοβράδες μελέτες επί τού Μιχαήλ Άγγέλου τού Ραφαήλ και τής "Άρχαίας Τέχνης". Ωστόσο ζωγράφος τότε και τρέις δικοφύ τόν πίνακας: τό πορτραίτο του, τό όποιον έστειλε στό πεθερό του, τά "Σιδηουργεία τού Ηραΐστου" και τήν "Χλαμύδα τού Ίουσηφ". Κατόιν έαναγύρισε στην Ίσπανία, άφού προηγούμενος παράγγειλε εκ μέρους τού βασιλεύς του από μιά εικόνα στους δώδεκα πού όνομαστού "Ίταλούς ζωγράφους τής έποχής: τόν Γκουτίντο, τό Δομινικάνο, τόν Πουσσέν, κλπ.

Ο Φίλιππος, ό όποιος τόν περίεμε άνυπομόνος, τού είχε ετοιμάσει έντεταμαζύ στό παλάτι ένα εύχαστήριο με δαπλό κλειδί. Τό ένα τό έθεσε στο ζωγάφο και τό άλλο τό κράτησε αυτός και νά μωρηθί σε κάθε στιγμή νά πηγαίνει και νά τόν βλέπη. Η φίλια αυτή τού βασιλεύς ήταν βέβαια κάπως τυραννική γιά τό Βελάσκουεθ, μά αυτό δεν εμπόδιζε τό ζωγάφο μας νά συγκαταστή με τά ευναικά αισθήματα του μεγαλύτερο αΐτοιο μονάρχο, τού όποιου διάσώζονται πολλές εικόνες, ζωγραφισμένες άπ' αυτόν.

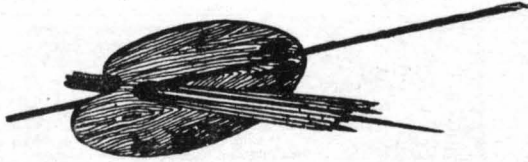
Έπί τής βασιλείας τού Φιλίππου, τό μεγαλειό τής Ίσπανίας είχε άρχισι νά πέφτι άνεπανόρθωτα: Είχε χάσει τήν Όλλανδία και τήν Πορτογαλία και είχε νικηθί στην πόλεμο με τούς Γάλλους. Τό πορτραίτο τού Φιλίππου πού σώζεται σήμερα στό Λοδβίρο, τόν παριστάνει με στολή κυνηγετική, με όπλο και άκολουθήμενον από τούς σκύλους του.

Τό 1648, ό Βελάσκουεθ έκανε τό δεύτερο ταξίδι του στην Ίταλία, όπου έγινε θριαμβευτικά δεκτός. Έκανε τότε μιά εικόνα τού Πάπα Λέοντος Χ τέτοιας καταπληκτικής ομοιότητας και έκφρασης, ώστε πολύς κόσμος πού τήν είδε γελάστηκε στην άρχη και νόμιμε πώς είχε μωροσιά τι ντόν Πάπα τόν ίδιο. Τό ίδιο είχε συμβεί άλλους και με μιά εικόνα τού Ραφαήλ.

Ο Βελάσκουεθ ξαναγύρισε στην Ίσπανία μ' ένα πλοίο φορτωμένο από άνευκμητόμο θησαυρούς τής τέχνης, γιαι έφερε μαζί του,

'Ισπανός Πρίγκιπ (Έργο τού Βελάσκουεθ)

Τό Βελάσκουεθ ξαναγύρισε στην Ίσπανία μ' ένα πλοίο φορτωμένο από άνευκμητόμο θησαυρούς τής τέχνης, γιαι έφερε μαζί του,

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΗ ΓΕΛΑΤΕ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ !..

έκτος των άλλων και τους δώδεκα πίνακας του; όποιους κατά τό κρώτο του ταξειδι είχε παραγγείλει έκ μέρους του βασιλέως του τούς όνομαστούτους ζωγράφους τής Ιταλίας.

Ό βασιλεύς Φιλίππος τόν έκανε τότε αλλαγή του, μά τά νέα καθήκοντα δέν εμπόδισαν καθόλου τό Βελάσκουεθ νά τοποθετη πάντοτε ώς υπάρχου καθήκον του τήν τέχνη του. Ζωγράφος τότε και μά εικόνα τής βασιλικής οικογενείας διακόλλου, στην όποία είχε προστεθή κατά τό ταξειδι του και μά μικρούλα προγηήσασα, ή Ίνφάντα Μαργαρίτα. Στό Μουσείο του Λούβρου υπάρχει μά εικόνα τής Μαργαρίτας του Βελάσκουεθ τήν όποία και δημοσιεύουμε: Έχει ξανθά μαλλιά που πλαισιώνουν σάν λαμπρός φωτοστεφάνος τό ξανθό και λεπτοκαμωμένο πρόσωπό της με τά μεγάλα και πολύ σοβαρά μάτια της.

Φαίνεται ότι ή χαριτωμένη αυτή βασιλοπούλα ήταν ή ιδιαίτερα συμπάθεια του Βελάσκουεθ, γιατί τής έκανε και πολλά άλλα πορτραίτα. Σ' ένα από αυτά τήν παριστάνει έν τώ μέσω τής «αυλής» της, άποτελουμένης από ένα μεγάλο σκύλλο, δυο νάνους, μά κυρία τής τιμής και τής προσορίον άναγνωκτική. Στην εικόνα αυτήν ο Βελάσκουεθ έχει ζωγραφίσει και τόν ίδιο τόν έαυτό του νά κάθεται δρθιος με τήν παλέτα στό γέρο μπρος σ' ένα πίνακά του. Έπίσης σ' ένα καθρέφτη, ζωγραφισμένο στό βάθος τής αιθούσας διακρίνεται οι σιλουέτες του βασιλέως και τής βασιλίσσης τής Ισπανίας, οι όποιοι κυττάζουν με στοργή τό παιδί τους. Είνε τόσο ζωντανά τά πρόσωπα τής εικόνας αυτής, ώστε όποιος τά κυττάζει νομίζει ότι από στιγμή σ' στιγμή θά μιλήσουν. Ό βασιλεύς μάλιστα ένθυσιάζοταν τόσο, ώστε έπαρσημοφρόνης τόν Βελάσκουεθ με τό σταυρό τών Ίπποτων του Άγιου Γεωργίου.

Ό μέγας αυτός ζωγράφος, του όποιου οι πίνακες, καλύτερα από όλα τά χρονικά, διηγούνται τήν ιστορία τής αλλαγής τής Ισπανίας, έμελλε νά πεθάνει νέος άκόμα. συνεπεί τών κοπάσεων στάς όποιες υπεβλήθη υπό νά προετοιμάσει υπό τήν ιδιότητά του ως Αλλαχού, τή συνάντηση τών βασιλέων τής Γαλλίας και τής Ισπανίας που έγινε τό 1680 στη νήσο των Φαιανών, για τό συνοικισμό του βασιλέως τής Γαλλίας Λουδοβίκου 14ου με τήν μεγαλειετη κώρη του Φιλίππου 4ου τής Ίνφάντα Μαρία Θερεσία. Μόλις επέστρεψε στην Μαδρίτη έπεσε στό κρεβάτι και πέθανε στις 7 Αυγούστου. Ή χήρα του, ντόνα Χουάνα, πέθανε από τή θλίψη τής ύστερ' από έφτά ημέρες και θάφηκε στόν ίδιο τάφο μαζί του.

Ή Ισπανία έκανε τότε ζωγράφο της και ό βασιλεύς σόν φίλο του μεγαλοπρεπεστάτη κηδεύα. Όλοι όσοι τόν συνόδευσαν ως τήν τελευταία του κατοικία ήξεραν ότι ήταν μά μεγάλη δόξα για τήν πατρίδα τους, ή όποία θά επ' αυτούς και μετά τήν άπόλυση τών μεγάλων Ισπανικών άποικίων και τήν πτώση του στρατιωτικού μεγαλείου και τής όποιας ή λάμψη δέν θά πάγη ποτέ νά φωτίζει τόν κόσμο.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

Η ΣΤΟΞ ΜΕ ΤΙΣ ΜΟΥΜΙΞΣ

Ή μουμιοποίησης τών νεκρών δια τής εκθέσεως τών πτωμάτων τους στόν ήλιο, — ή αποξείρανσις τους δηλαδή κατά τόν ίδιο τρόπο με τόν όποιον έμεις ξεραίνουμε τήν σταφίδα και τά ούκα, — ήταν μά συνήθεια πολύ διαδεδομένη σέ όλους τούς αρχαίους κατοίκους του Μεξικού, τής Βραζιλίας, του Περού και άλλων επαρχιών τής Αμερικής. Σέ πολλά μέρη μάλιστα, ιδιαίτέρως δε στό Μεξικό, τήν συνήθεια αυτήν τήν πήραν από τούς έντοπίους και οι λευκοί άποικιοι πολύ ήγαταστιάθησαν σ' αυτά κατοίαν.

Ή μουμιοποίησης γίνονταν κατά τόν άκόλουθο τρόπο : Έβαζαν τό πτώμα έπάνω σέ μά σανίδα ή σέ μά αίώρα και τό έξέθεταν στό ύψαιθρον, όπου χάρις στην μικροβιοκτόνο ένέργεια του ήλιου, ή άποκείνας σταματούσε και σέ λίγους μήνες τό δέμα γινόταν σκληρό σάν περγαμνή. Τίς μούμιες αυτές ύστερα τίς μετέφεραν σέ ύπόγειες στοές, κατασκευασμένες αποκλειστικάς γι' αυτών τόν σκοπό, όπου βρισκονταν ολοκλήρης σειράς μουμιών, οι όποίες ήταν άκουμπισμένες στόν τοίχο. Οι στοές αυτές σώζονται άκέραιες ως τώρα και άποτελούν ένα από τά πιο αξιοπερίεργα πράγματα του Μεξικού. Ένωσείται ότι κι' ό πιο γενναίος αισθάνεται ένα μικρό ρίγος μόλις μητ' στά πρωτοφανή αυτά νεκροταφεία που φωτίζονται θαμπά από μικρούς φεγγίτες και άντικρύσις τίς μούμιες που βρισκονται άκουμπισμένες στόν τοίχο σάν άνθρωποι ζωντανοί. Άλλοτε ήταν άπαγορευμένο στους ζώνους νά επισημάνονται αυτές τίς στοές και νά παίρνουν φωτογραφίες. Τώρα όμως έχουν έπιτραπη και τά δύο.

Πρό παντός δέν πρόει νά γελά κανείς στό δρόμο. Γιατί αυτό μπορεί νά φέρη εύκολα πολύ άγχρην παροργήσισις.

Ό κύριος Φρανσουά Λεμπλάν άπ' τό Παρίσι είχε αυτήν τήν άσχημη συνήθεια, νά γελά όπου κι' έν βρισκόταν. Ήταν ένας καλοκαμωμένος νέος, κάπου είκοσι όχτώ χρονών, ζωπρός και εύθυμος πάντοτε, σπουδαίος δε κατακτητής γυναικίων καρδιών !

Ένα άπόγευμα ό κύριος Φρανσουά Λεμπλάν είχε βγή περίπατο στό βουλεβάρτο. Ή ήμέρα ήταν έξαιρετικά ώμορφη, ό ήλιος θερμός, όλα γύρω χαρούμενα. Ό Λεμπλάν μόλις είχε γευματίστ μερικους φίλους του. Τό τραπέζι ήταν εύθυμο, ένας από τήν παρέα είχε διηγηθή ώραιότατες άστείες ιστορίες, και τώρα που ό Φρανσουά έκανε μόνος τόν περίπατό του, μά άπ' αυτές τίς ιστορίες, ή άστείοτερη άπ' όλες, του έρχόταν επίμονα στή μνήμη του.

Δέν μπόρεσε λοιπόν νά κρατηθή και γέλασε, έτσι καθώς έβράδιζε, με όλη του τήν καρδιά. Τό γέλο του ήταν διάπλοτο, αλλά δέν έκράτησε παρά μά στιγμή μόνα. Μά σάμπως χρειάζεται νά περιείσορο για νά συμβη τό κακό !

Τήν ίδια στιγμή, από τήν άλλη μεριά του δρόμου ερχότανε κιάνικον του Φρανσουά ένας κύριος με μά κυρία. Ό κύριος ήταν ήλικιωμένος και κατουρισμένος, ή κυρία νέα και εύθυμη. Συνήθην λοιπόν ό κ. Φρανσουά Λεμπλάν νά θυμηθή τήν άστεία ιστορία και νά γελώσ άκρήςως τή στιγμή που διασταυρώθηκε με τό ζευγάρι αυτό. Και τά γελαστό του μάτια έπεσαν, χωρίς ίσών νά τό θέλη, έπάνω στά εύθυμα μάτια τής νεαρής κυρίας.

Σέ άλλες περιστασια άπό δέν θά μπορούσε ίσως νά εχη καμιά συνέπεια. Κανένας δέν θά τό έπρόσεχε ίσως. Δέν συνέβη όμως τό ίδιο και με τόν κύριο που συνόδεη τήν ώραία κυρία, ό όποιος ήταν φαίνεται έξαιρετικά ζηλότυπος και γενικός. Δέν εχασε λοιπόν καιρό και έστράβεψε όλόκρια πρός τόν κύριο Φρανσουά Λεμπλάν.

— Θα μπορούσατε ίσως νά μη γελάτε έχου με τήν κυρία μου, του είπε αυτός. Τούλάγχι στόν και έγώ είμαι παρών !...

— Με συγχωρείτε, έβρισκότανε νά πη ό Φρανσουά Λεμπλάν, Δέν έσκόπενα καθόλου τό σάς θίξω, ούτε και έγέλασα πρός τήν κυρία σας. Σας βεβαίω ότι αυτό μου συνέβη χωρίς νά τό θέλω. Κάτω είχα θυμηθή, έντελώς άόχετο με σός.

Άλλ' ό ήλικιωμένος κύριος ήταν πολύ επίμονος :

— Όποιοσδήποτε τό ίδιο θά έλεγε στή θέση σας, φώναζε, Άλλά δέν με γελάτε ένένα κ' έννοια σας. Έπρσοβάλατε τή γυναίκα μου... Είαστε αθάδης, κύριε, μου όφείλετε ίκανοποίηση για αυτό που έκάσασε.

— Μά... έκανε και πάλι ό κύριος Φρανσουά Λεμπλάν.

— Δέν έχει μά και έξιά !... Σας έπαναλαμβάνω ότι είσθε αθάδης ! έφώναζε δυνατωτερα τώρα ό ήλικιωμένος κύριος.

Μερικοί διαβήτες έσταμάτησαν και σιγά-σιγά άρκετός κόσμος μαζεύτηκε γύρω τους. Κι' όλοι αυτοί οι περίεργοι έκριναν σαστό νά άνακατευτούν στην ύπόθεση. Οι περισσότεροι μάλιστα έπήραν τό μέρος του προσβεβλήμένου σόςζυγου.

— Ναι, ναι, έλεγαν. Οι σήμερινοί νέοι έχουν χίση κάθε συναίσθηση, έγιναν άνυπόφοροι... Φυσικά, αυτή ή άναπάντητη υπερόσπηση έδωσε θάρρος στόν ήλικιωμένο κύριο, και ή όργη του, ή άγανακτηση του έδεκαπλασιασθήσαν. Ένας άδυντομικός περνούσε εκείνη τήν ώρα άπ' εκεί και όταν είδε κόσμο μαζεμένο έληθείσασ, έμαθε τή τρέχει κ' είπασε τόν φτωχό Φρανσουά...

Τό τέλος του δράματος αυτού παίχτηκε στό δικαστήριο. Ό σύζυγος έμήνησε τόν Λεμπλάν. Ό Φρανσουά έδικαιολογήθηκε στους δικαστάς κι' άνέφερε με ελικιότητα πώς του συνέβη νά γελώσ έτσι τή στιγμή. Άλλ' οι δικασται δέν έδωσαν καμιά πίστη στην άστεία ιστορία, με τήν όποια δέν είχε γελώσ τόσο πολύ στό τραπέζι μαζί με τούς φίλους του. Και τόν κατεδίκασαν νά πληρώσ ήκάτό φράγκα πρόστιμο.

Και τό έπιμόδιον : Δέν πρόει νά γελά κανείς όταν περνά άπ' τό δρόμο. Περισσότερο όταν άντίκρου τήν σχέσεται μά νόστιμη κυρία και άκόμη περισσότερο, όταν τήν συνοδεύη ένας κασούφης και ζηλιάρης ήλικιωμένος σόςζυγος...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΠΑΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΓΥΙΟΣ

Κάποτε έπήγαν στόν βαθύλικοτο τραπεζίτη Ρότσιλδ έναν κατάλογο σνευσφορών ύπερ κάποιου άναξιοπαθούντος πτωχού.

Ό τραπεζίτης υπέγραψε για χίλια φράγκα.

— Άλλά ό γυιός σας, του είπαν τότε, έδωσε πρό όλίγου δυό χιλιάδες φράγκα. Δέν μπορείτε λοιπόν σεις νά δώσατε λιώτερα άπ' αυτών !...

— Αι ! Αι ! άπεκρίθη ό τραπεζίτη χαμογελώντας κονηρά. Άλλο εν' αυτές κα' άλλο έγώ. Αυτός μπορεί νά ενε άνοιχτοχώρας... Έχει, βλέπετε, πλούσιο πατέρα !...

